

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár: Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve: Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K. Egyes szám ára 16 fillér.	Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos: Thierfeld Dávid. Szerkesztőségi és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.	A hirdetések díját jutányosan számítjuk. Nyílt tér: soronként 20 fill. Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő. Kéziratokat nem adunk vissza.
--	---	---

Föltámadunk!

Hármas ünnepet ülünk ma: köszöntjük az ébredő természetet, mely a dermesztő álmom után újjászületett. Imánkba foglalt hozsánnakiáltással magasztaljuk az Eszme és Igaz föltámadását, a tulajdonképpeni husvét ünnepet. S önfeláldozó szeretettel üdvözljük lapunkat, melyben gyöngé tollal bír, de igaz érzéssel küzdünk mi is az Eszme és Igazért, a föltámadásért!

Hozsánna tehát nektek: Eszme és Igaz, hiszen ti az isten-ember képében öltöttetek magatokra halhatatlanságot!

Mi is: Fogaras vármegye — végig küzdöttük a Golgotát, hogy ilyen mérsékelt hasonlattal éljünk. Kezdve a török dulasón, a sok nehéz időn, ami felettünk elzajlott, egészen a mostani időkig, midőn mindenkitől elhagyottan, szegényen, magunkra hagyatva kellene küzdenünk a létért. Az Eszme, Igaz nálunk is addig forrongott, míg végre kitört és eget kért! Ezek szolgálatába állt lapunk is, ezért támadt föl ez is, hogy diadalra vigye Igazunkat!

Husvét van! hirdeti a föltámadás

dicső harsonája. Igen; ez a legszebb, legmagasztosabb ünnep, midőn a szent természet maga mutatja meg az örök példát a föltámadásra; ennek hite, reménye nélkül nincsen élet; ez az, mely biztat, vigasztal a nehéz uton, s a csüggedőkbe bátorságot önt.

A föltámadás tudata az, mely az álmok álmát: a halált is némileg enyhíti; hiszen ott a fölírás a temető kapuján: Emlékezet, remény, föltámadás! Igaz az, hogy:

»Az eszme áll, mióta a világ!
Felé a kor csak fokról fokra hág.«

Közöttünk is élt, de csak lappangott az Eszme és Igaz, míg végre testet ölthetett. Ezek föltámadását ünnepeljük tehát mi is lapunkban, de, fájdalom, nem egyöntetűleg. A hozsánna-kiáltásokba belevegyül egy-egy fals hang, ami disszonanciát okoz. Nekünk egészen másként kellene ünnepelni a föltámadás nagy napját, úgy, olyan egyöntetűen, mint a vallásnak. Bár csak „egy akol lenne s egy pástor“ itt közöttünk is: az összetartás, amint már oly sokszor hangoztattuk, az lenne az igazi

föltámadás. De a nemtörődomség, a huza-vona, az irigység, ami itt uralkodik, megzavarja a harmóniát. Ez az a fals hang, mely nemcsak a fület, a szívet is sérti, bántja. Ez a baj, itt a hiba.

Míg más vármegyék, biztos jövő reményében, lombos fák árnyékából köszöntik a felkelő és lenyugvó napot, mert annak idejében a létért való küzdelemben saját jól felfogott érdekükben sokat küzdöltek, fáradtak: addig mi aludtunk. S így nekünk most kétszeres erővel kell kiállni a porondra, sokat nélkülözni, küzdeni, izzadni, ha azt akarjuk, hogy Fogaras vármegye fennálljon s el ne törültsék örökre.

Ha azokat a terveket, eszméket, igazságokat, melyeket a lap hasábjain szellőztettünk — többek között: az utca rendes kövezése (mert a tisztaság, a rend az első), főgimnázium új épülete, új kórház, pénzügyigazgatóság, telefonhálózat, gyárak, Fogaras-Brassó vasuti összeköttetése — megvalósíthatjuk, lassan, de biztosan haladva: akkor támadunk föl istenigazában; de addig csak a nagypéntek és husvét kö-

Husvét.

*Az Eszme, Igaz föl volt hát feszítve,
A vakhitűség megfojtotta azt,
És eltemette, de nem tudta, hogy a
Nagyok sírján föltámadás virraszt.*

*Kitört az Eszme, Igaz és eget kért!
Megrendült rá a vakbuzgó tömeg,
Ünnepnapokat szentelt ime nekik,
És a természet is ma üli meg.*

*Porban hever a Golgota keresztje,
A tengő élet, gazság és a bűn.
Az újabb kor a két ikerszületett
Karjára vette, s felnerelte hűn.*

*Majd megszólalt az Igaz és az Eszme,
Fényét terjesztve; oszlott a sötét,
Tetszett a hang, az élme s szíve
Győzött, megülte husvét ünnepét.*

*Az Eszme, Igaz örök; köntösré
Borul csak halál, csend, gyászos lepel,
De hasztalan... mert a jöröben s újabb
Emberekben föltámadásra lel!*

Halmy Gyula.

Husvét.

(A „Fogaras és Vidéke“ eredeti tárcája.)

Hosszú, nagyon hosszú volt a tél. A zúzmarára hónapokon át feküdte meg az ágakat, lengett a dermesztő lehelletű szélben. A kihalt táj fölött az aléltóság szürke köde gomolygott, majd alakokba verődve, még sivárabbá és kiellenőbbé tette a vidéket.

Szürke egyhangúság borult mindenre, a mi valaha élt, nyüzsgött, élvezett és szeretett. A tétlenül heverő lebilineselt erők mintha fellázadnának a kényelmetlenné váló kötelekek ellen. Az ellenszegülés zaja egyhangú egyveleggé lett a hőteher alatt görnyedő, töredező ágak recsegésében, a megfagyott hó esikorgásában, a száraz avar zörgésében.

Ott, ahol már a madár sem jár, úttalan utakon, süppedő hómezőkön, fényes jégkéreggel bevont dűlőkön állt meg a búskomor vándor, ki szívének néma csendjét kivitte ide a nesztelenségbe. Azt a néma csendet, mely született esulódásból, melynek keresztzületője volt az elfásulás, s melynek szomorú diadala lett a szóttalan megadás.

Az élet nehéz keresztje ólomsúlyként ne-

hezedett vállaira, véresre sebezte vállait, mély barázdákat vonva az eleven húsban. De a fájdalomnak egy szíssenése sem, a zokszónak egy csuklása sem hagyta el a kínosan rángatózó ajkakat. Egy modern Laokoon. Az irigység viperái mardosták testét, szeretteinek szenvedései kinozták lelkét. De minden emberin és gyarlón felül tudott emelkedni, és a néma fájdalom szívet szaggató, lelket megrázó kifejezése mintegy megfagyott ábrázatán, megkövesedett egész testtartásán.

Mindent veszített el, ami az embernek kedves és drága. Mindent nélkülöznie kellett, ami vidámságot és jókedvet szór a fáradságos élet rögzös pályájára. A jóleső elégtétel oly gyümölcs volt az ő szemeiben, melyet mint a hesperidák kertjének almáit legyőzhetetlen szörnyetegek őriznek, s benne nem volt egy csepp sem abból az odysseusi ravaszságból, melyet a világ okosságának nevez. De önönmagát nem veszítette el, nem nélkülözte azt a nagy vigasztalást, hogy a küzdésben és bizalomban bőséges részét kivette, és ha eredménye nem is volt, legalább törekedve törekedett, bízva bizott.

Ami benne valaha vágy képében élt, az meghalt. Ami valaha szívet élénkebb lükte-

zötti időt éljük át, t. i. a Sturm és Drang korszakot.

Haladjunk tehát előre a megkezdett uton vállvetett szorgalommal, valósítsuk meg és vigyük keresztül azokat a terveket, melyeket magunk elé tűztünk.

Legyenek megyénk, városunk főbb tisztviselői valóságos vezérférfiak, ne „gyöngye bábok” — hogy a költő szavaival éljünk. Vegyük kezükbe a haladás zászlaját. Ha testvéries összetartással, nem fitymálólág kezdik meg és végzik a közös munkát, akkor a nép is példát vesz tőlük s meglesz az egységes társadalmi élet, amely még most a holdvilágban van.

Mikor a fenti terveket megvalósítottuk, csak akkor pihenhetünk meg mi is, a jól teljesített kötelességérzet boldog tudatával nézván végig munkánkon.

Ezek azok az eszmék s gondolatok, melyek a föltámadás, tehát az élet, a küzdelem nagy napján lelkünk hurjain átrezegnek. Oh, vajha föltámadhatnánk mi is a lethargikus álomból, melyben most tengünk; vajha megszálna minket is a tavasz ébredésével, a hozsánna dicső riadózával a tettvágy, a kötelességérzet, s diadalra vinnék elhagyott, szegény megyénk, városunk ügyét!

Addig, míg ez bekövetkezik, csak a remény éltet bennünket, mert megírtuk:

»Feltámadás! te szent, magasztos eszme,
Reményt nyújtasz és vigaszt adsz nekünk,
Hogy ha életünk hervadásra tér is,
Vidám tavaszra mi is ébredünk!»

—6.

tésre serkentette, azt a soha többé vissza nem térő emlékek közé temette.

A tél némaságával szemben még jobban borult el kedélye. A vigaszt nélküli nesztelenség még jobban sülyesztette az elkeseredés mindent elnyelő tengerébe. A halál birodalmában egymaga vándorolt holt szívet, szóval szenedéssel. De az egyedüllét nem hogy elnyomta volna, hanem inkább emelte. Az egész világot rideg természeti törvény a halálnak adja által, de a gondolkodó ember maga temet, maga támaszt fel. Ha a kedély el is borul, ha az elkeseredés is nőttön nő, az önbizalom szilárd talajba vetett horgony, mely bizton tartja a gályát. S így állott az a néma vándor ott a néma tájon.

A jelenségek örök láncolatában fordulópontok váltják föl az egyfolyású eseményeket. Kisütött a tavaszi nap, verőfényt töltött be a tájéket. És erre lehullott minden bilincs, feloldódott minden kötelék.

Minden erő, melyet a fagy dermedt lánc lekötve tartott, felszabadult s megindult. Csodálatos, mily nyüzsgés, mily ozgolódás, mily tevékenység! Minden por-

Fogaras vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése.

(Vége.)

Az utmesteri tanfolyamra Grecu Máté utmestert rendelte ki a közgyűlés 560 korona segélyvel az ut-alapból.

Az idegen hatóságoktól érkezett átiratok tudomásul vétele után a választásokat ejtette meg a közgyűlés következőképpen:

A közigazgatási bizottságba beválasztotta Benedek Istvánt. A központi választmányba Bisztray Józsefet. Az igazoló választmányba Benedek Istvánt. A lötenyésztési bizottságba és a fogarasi járás lovatási bizottságba elnöknek Fridrik Gézát. Az állandó választmányba tagoknak: Aladies Emilt, Dr. Vas Oktáviánt és Dr. Schul Albertet. A tiszti nyugdíj-választmányba Macaveiu Jakabot. A törvényhatósági egészségügyi bizottságba, ugyiszintén a járási mezőgazdasági bizottságba is Aladies Emilt. A borellenőrző bizottságban megüresedett két tagsági helyre a választást április 27-ére tűzte ki a közgyűlés.

A segédjegyző szolgálati évének beszámítását kimondotta, ha az mint ilyen vagy mint közgyám szolgált.

Sarkány község folyamodását 210 korona őrzési díj megtérítése iránt elutasította a közgyűlés.

Freund Mór felebbezése tárgyában a könyvkötői munkák, valamint Thierfeld Dávid felebbezése tárgyában az irodai szükségletek szállításának vállalatba adása ügyében utasította a közgyűlés az alispánt újabb árlejtés tartására.

Boér László levéltárnokot 1874. november 1-től számítandó szolgálati évvel 1440 koronával nyugdíjazta.

Árvaszéki szavazó kültagok k megválasztották Chisorean Demetert és Krausz Sámuel.

Az iratnyalábok megőrzésére határidőül a megyénél 4, az árvaszéknél 24, a szolgabíróknál 10 évet állapított meg a közgyűlés.

szem mögül kikandikált az élet tarka változatban, minden rög alól emelkedett a nemlétezés tagadóinak felfegyverzett serege.

A nap aranyos sugara mellett ott ömlengett szerte a körülégben a virágok illata, rezgett a madárdal zenéje. S mintha a nagy élet, mely így a halált követte, nemesak a sárgolyóra terjesztené hatását, az égboltozat maga mily nyájas, mily derült, mily mosolygónak látszik, szinte részt vesz az új életben.

Közelebb is hajolt az ég a földhöz; jobban is szemügyre akarja venni az élet tarka alakzatait rajta, irigy ködöt jó messzire űz fényével. És amint ránk borul a tavaszi ég, úgy látszik, hogy áttetsző sugárzó fényével velünk el akarja felejtetni, hogy hónapokkal ezelőtt mily komor, mily szürke, mily távolnak láttuk.

A téli idő néma vándora ott jár most a fakadó rügyektől szürkellő berekben, tavaszi virág színompájától tündöklő gyepen. Mellette csobog vidáman a pletykázó patak, s regél havasok tündéreiből, szakadékok veszéyleiről és mély medreknek elpuhító nyugalmáról. Ott körülötte zsong az élet minden hangon, ott zümmögnek a mézvadászatra indult bogarak, ott cinezik a rétség

A vármegyei tisztviselők átköltözködési illetményeiről és napidijairól, a bába-ügy rendezéséről, a községi és körjegyzők magánmunkálatainak díjazásáról, a kir. állatorvosok utazási általánnyal való ellátásáról szóló szabályrendeleteket elfogadták.

Bentia János és Opris Oktávián th. biz. tagokat a közgyűlés igazolta.

A megyei közkórház alapszabályai az új kórház felépítése után módosítandók.

Az árvák pénzének kezelése tárgyában az előadó javaslatát fogadta el a közgyűlés.

Lissa község határozatát 1000 kor. kölcsön felvétele iránt jóváhagyta.

A tiz töresvári község előnévvel látandó el.

Ucsa község pót-költségvetését helybenhagyja.

Vajdaréce község határozatát 1700 kor. törzsvagyon felhasználása iránt 10 évi visszatérítés mellett helybenhagyta.

Oprekerczóra község 344 korona pótadóját törli.

Alsóporumbák, F.-ucsá, A.-komána és Paró községek határozatait gazdasági ismétlő iskolák szervezése iránt jóváhagyja.

Ellenben Strezakercsóra határozatát 3400 korona kölcsön iránt, melyet koresmaház építése céljából kívánt felvenni, megsemmisítette.

Fogaras nagyközség határozatát 8 kor. 43 fillér községi pótadó törlése iránt helybenhagyta.

Fogaras nagyközség kérvénye ügyében, melyet ez a száj- és körömfájás alkalmából felmerült költségek fedezése iránt terjesztett be, úgy határozott a közgyűlés, hogy tekintve a nagy anyagi kárt, mely a vásárok elmaradása miatt a várost és polgárságot érte, 878 korona az ebadóból fedezendő. Engedélyezés végett pártolólág terjeszti fel a földmívelési miniszterhez.

Ugyancsak Fogaras nagyközség határozatát ingatlanok vásárlása iránt helybenhagyta.

Negrea Sextus Camillus részére a román jogász-alapból 100 korona segélyt engedélyez.

minden apró állatja. Játszi szellő lengedez körülötte, illatárakat hozván számára a virágokról, a föld páráját vívén feléje a felszántott barázdák felől. De amint úton-útfélen a feltámadó természet legkülönösebb csodáit lehetett látni, úgy az ő lelkében is nagy csoda ment végbe itt az élet, a megújuló természet ölében.

Szellemének minden zúgát betöltötte az az önkéntelen tudat, hogy ime most már van remény és boldogító beteljesülés. A nélkül, hogy akarta volna, anélkül, hogy kereste volna.

Most, amint észrevétlenül jó a boldogító kikelet, amint éjjelen át kibontakozik a tavaszi pompa, amint egy csapásra eltűnik a derengő szürke felhőzet, hogy helyet adjon éltető napsugárnak: úgy az ő búskomorságának éjjele is egyszerre derülni kezdett, úgy a nyomasztó csend is megszűnt gondolatainak világában. A természet csodás átalakulása benne szinte végbement, mint a mindenségben, benne mint a nagy kozmosznak tagjában.

A természetből ki nem léphetünk, vele kell örülni és bússólni, elenyészni és feltámadni; és amit a végzet reánk mért, azt oly jelenségnek vegyük, melynek szilárd

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület kérése 200 korona alapítvány iránt — mivel alap nincs — nem teljesíthető.

A fogarasi és vidéki vadász-egylet kérését az ebadóról szóló vármegyei szabályrendelet módosítása iránt elutasította a közgyűlés.

Teremtsünk iparos-segélyalapot.

A „Fogaras és Vidéke“ mindenik számában olvashatjuk az iparosok anyagi helyzetének javítására irányuló cikkeket. Amint azokból kitűnik, az iparosok ügyének meleg szószólói vannak, akik mindnyájan beismerik, hogy itt az ideje, hogy e téren valamit tegyünk.

Ezt a nézetet vallom magam is, mert hazánk kisiparos-osztálya minden körülmények között megtette kötelességét. Városunk iparos-osztálya pedig exponált helyzetű fogva hatványozott kitarással dolgozott. És most, amikor a folyton hanyatló általános gazdasági helyzetnél fogva iparosaink is létükben fenyegetve vannak, lehetetlen, hogy ne mozdítsunk meg minden követ, hogy anyagi helyzetükön segítsünk.

Szerény nézetem szerint a legelső teendőnk lenne e tekintetben, hogy alakítsuk meg a „Fogarasi iparos-segélyalapot“, amelynek tagjaivá váljanak Fogaras összes iparosai vallás- és nemzetiségi különbség nélkül. Én nem kételkedem egy percig se, hogy iparosainkat az összes hivatott tényezők támogatnák e cél elérésében.

A segélyalap felállítása és megalakítása lenne és kell, hogy legyen az első lépés az iparosok helyzetének javi-

gyökerei ott vannak az örök változhatlanban, a napok eleitől fogva megállapított természeti törvényben.

És ebből fakad a gyógyító ír, e tudatból csergedez a vigasz sebethegesztő forrása.

A feltámadt mindenség közepette nem áll már némán a vándor, ajkai meg nem nyílnak ugyan, de annál bővösebb-bájosabb zene tölti meg lelkét, szellemét. Visszhang ez annak a harmoniának, mely miriád és miriád élő lénynek életkedvéből ered, s mely ellentétlenül hatalmába ragad mindenkét, kiből élő lélek vagyón.

A messze távolban megkondultak az ünnepi barangok, hangjuk, mint halk rezgés belevegyül a körülötte fakadó élet zajába, édes emlékeket ébresztve, ott rajozzák körül a vándort. Önönmagára talált, a természet újraébredésével együtt feltámadt. Feltámadt bizó reménnyel, esendes, fájdalom nélküli megadással. A pacsirta dalával együtt a végtelenségbe emelkedik az ő lelkének ujjongása is, és a megváltott Allelujája erősebben ajkairól a dicső természet hangos egyvelegében.

Sebők Samu.

tására. És felállítását nemcsak a szegényebbeknek az érdeke kívánja, hanem megkívánja a jobb módúaké is, mert tudva van, hogy a Fortuna szekere nagyon szeszélyes és változó. Senkinek sincsen sorsa a homlokára írva. Az életben akárhány gazdag és előkelő család gyermeke mint pincér, kocsis stb. keresi meg a betevő falatját.

Tehát, ha azt akarjuk, hogy városunk összes iparosainak a java elő legyen mozdítva, össze kell tartani. A jobb módúak fogjanak szegényebb társaikkal kezét és teremtsék meg ezen segélyalapot.

És most bátran tehetjük fel a kérdést, hogy miféle célja lenne tulajdonképpen egy ilyen segélyalapotnak?

Célja nagyon nemes. Hogy a munkaképtelen, beteges iparos családfőt, annak özvegyét és árváit a legnagyobb nyomorban erejéhez mérten segélyben részesítse.

Mert ez lenne az első lépés az iparosok segítségére. A beteg és az ágyat nyomó embernek ki hitelez? És ki irneki váltót alá, hogy kevés pénzhez jusson? Rendesen senki.

Ebből látható, hogy mennyi sebet lenne képes egy segélyalap meggyógyítani.

E sorok szerény írója nem kételkedik abban, hogy ha Mazura Mihály, Varga Elek, a két Burczi, Bodor Béla, Szilágyi F., Nahoczki, Herchenröther, Gürtlinger, Dénes, Walther, Gymbesán, Hobian stb. önálló iparosok a kezükbe veszik ezen ügyet, hamar dűlőre jutatlják.

A fogarasi hivatalnoki kar, a kereskedő osztály mindannyiszor támogatták érdemes iparos osztályunkat e fajta törekvésükben és biztosan támogatni fogják mostan is.

Tehát munkára fel, polgártársak! Jelszavunk legyen a „Fogarasi iparos-segélyalap“ megteremtése.

Alakuljunk bizottsággá, alkossuk meg az alapszabályokat és még egyszer munkára fel.

Végül kijelentem, hogy szerény anyagi erőmhez képest az alakítandó segélyalap alaptökéje megteremtéséhez 10 koronát ajánlok fel. G. D.

Ültessünk fát!

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapja ujjászületése alkalmával fel-említette azt, hogy közönségünk faültetéssel foglalkozzék.

Értesültem arról is, hogy Fogaras vármegye gazdasági egylete már az előző években folyton serkentette a gazdaközönséget fák ültetésére.

Tudom azt is, hogy a törvény megrendeli a fásítást, ismerem a buzgalmat egyesek részéről. Sajnos, vis zhangra nem talál!

Igen helyesen jegyezte meg Zankó Emil ur b. lapjában, mily irányban kellene Fogarasban a fatenyésztést eszközölni. Nagyon helyesen jegyezte meg, midőn mondá, hogy van a városnak kertésze, de nem tesz semmit. Erre csupán annyit bátorkodom megjegyezni, felügyelet hiányában, szakértelem nélkül a kertész nem is fog végezhetni.

Csupán egyet merészelek megjegyezni és pedig azt, hogy kőris-fát ne ültessünk.

Tudjuk jól, a kőris-fa áldott jó szerszámfa, de bogarai is vannak, még pedig szép kis bogárkái, színük, alakjuk kedves, de szagjuk tűrhetetlen, hozzá mérgező az anyaguk, szaporák, eltöltik a vidéket és midőn már nem találnak táplálékot anyafaikon, elárasztják a kerteket, megtámadják a cserjéket, elpusztítják levelüket és büzt terjesztenek mindenfelé.

Helyesen jegyezte meg cikkirő ur, midőn felemlítette a fák nem nyesését. Megtoldom ezt azzal, hogy akkor és ott, midőn nem kellett volna, nyeste meg a kertész a fákat.

Fogarasban, ha jól emlékezem, 1896-han ültette az előjáróság a Ferencz József téren, a Bethlen-utcában, a Vasut-utcában és a Vadkertben a sorfákat Aladics Emil főerdész közreműködésével, de mily munkával szakértelemmel!

Erős hárs- és juhar-fákat tettek be a kemény talajba, keresve hozzá jó földet, hogy az erdőtalajból hozott, árnyékban, dus talajban növekedett fákat, a szabad napsütötte, vizet nélkülöző egyedeket rendeltetésükre előkészítsék!

Sikerült is; nézzük végig az akkor ültetett fákat, megállták helyüket, de azok nem, melyek időközben áldatlan kéz, szekér által elpusztított, vigyázatlanság folytán kihaltak után helyettesítették!

Miért? mert a pótlás gyöngye egyedekből állott, nem bírta a gyöngye gyökér átfurni a kemény, silány, kavicsos talajt, tehát meg sem élhetett.

A város talán keveset, illetve semmit sem áldozott ezen faültetésre, de igen a főispán és alispán egyértelmű intézkedéséből az ujjévi üdvözlések megváltása címén befolyt összegek adattak át ezen célra.

Hallottam megjegyezni nők részéről, hová fordított a már csaknem hat év óta befolyt, e célra kijelölt összeg?

Felelet reá csupán az: foltoztak, de sokat nem csináltak!

Nem kellene-e a város sorfáit folytatni a többi utcákban?

Városunk szépitészeti bizottsága van hivatva erre felelni.

Legyen szabad áttérnem egy előttem fontosnak látszó kérdésre.

Az Olton túl Galac déli oldala fensikjárt már rég szemlélem, mint egy elhagyatott sík teret.

Talaja még a vizözön alkotta hordalék, tehát nem is agyag; terméke hitvány fű, a melyen a birkák egészségi sétat tehetnek, csak itt-amott rágyva egyes fűszál, de táplálékot alig találhatnak.

Nem lenne-e célszerű, sőt indokolt ezen oldalt befásítani, és mivel? nézetem szerint szilvafával...

Ez oly szerény, igénytelen fa, amely a legcsekélyebbel megelégszik, gondozást alig kíván; igaz, nem hosszú életű, de fentartja magát sarjadzása által.

És milyen hálás! megtermi gyümölcsét a nélkül, hogy gazdája sok gondot fordítana reá; és nagy eredményyel.

Eltekintve ettől, szükséges említettem oldalt megkötni a csuszamlástól is, amelyet az idő viszontagsága rajta elkövet.

Befásításával e cél el lenne érve, nemcsak, hanem a talajtermelte füvelő árnyékban mégis jobban fejlődnek, következésképp az oda hajtandó állat tápdusabb legelőt találalánd.

Mi kell ehhez?

Fogaras vármegye karöltve és egymást támogatva Nagyküküllő megyével (mert nagy része oda tartozik) indítsa meg ezen mozgalmat, szorítsa rá az érdekelt feleket említettem oldal befásítására. Majdan halálával fognak adózni a munkálkodók az elérendő eredmény után.

Végül engedje meg igen tisztelt szerkesztő ur, hogy felkérjem, indítson mozgalmat e téma felett; egyéni nézetem talán visszhangra fog találni és bővebb alapra lesz fektethető. Tisztelettel

Oltvölgyi.

Még néhány szó a női kérdéshez.

Ha szegény a leány, nem is lehet manapság férjhez adni — sóhajtanak az anyák.

Évek hosszú során át figyelemmel kísérték egyesek s azt mondják, hogy nagyobb százaléka marad pártában a leányoknak; még a női emancipáció előharcosai is így kezdik cikkeiket, szónoklataikat s ezzel okolják törekvéseiket.

Tényleg a leányok nem mennek férjhez, s hogy napról-napra kevesbül a férjhez menő leányok száma, az bizonyos. De hát ki ennek a szomorú látványnak oka? Ugy hallszik, hogy azok a sokat emlegetett és pokol fenekére kárhozott „pénz és vagyona” vágyó férfiak. Nem, hanem maguk a leányok, a tulgondos szülők és azok az előzékeny előharcosok, kik gondoskodtak arról, hogy szeretetre méltó hölgyek számára pályák nyiljanak és reuzálhassanak a férfiakkal szemben a jogegyenlőség terén s leszorítsák egyes hivataltól azokat, kiknek gyöngéd segítségükre lennének hivatva.

Én a közép iparos-osztály leányairól szólok; ezek a leányok, mihelyt felnőnek és hosszú ruhát kapnak, rögtön ábrándoznak a szép ruhákról, a feltűnőségről, a kényelmes életről. Továbbá 16—17 éves korukban 5—6 ideáljuk is van, persze az mind szórakozást hajhászó ifju. De örül a szülő a változásnak, sőt büszke rá, hogy leánya olyan közkedveltségnek örvend.

Az utcán nagyon elegánsok és fessek, annyira, hogy kosztümjökkel felülmulják még a gazdag fiskális, orvos, törvénybíró leányát is.

De azok a szép ruhák, melyekkel hiuságukat növelik, sok pénzbe kerülnek, ez buktatja el a leányokat s lettereli az erkölcs tiszta útjáról. Némelyik elhagyja a szülői házat, csak hogy kissasszony lehessen, csak a szép és mű-

velt urakkal társaloghasson. S ha rossz sorsuk van s sajnálkozásra adnak alkalmat, ami a legtöbb esetben bekövetkezik, a szüleiket szokták okozni, és kárhozottatják a mostohákat. Amelyik pedig szülei körében marad, annak nem tetszik 18—20 éves korában, ha egy hozzá illő fiatal ember csatlakozna, esetleg komoly szándékát akarná közölni. A felelete ez volna: „Ah mit nekem? Egy iparos segédet kapok 40 éves koromban is.”

Elég sajnós, hogy így állunk, s a leányok oly reálsan gondolkoznak. Hát hol van a női kedvesség, az idealizmus?

Ki tehet róla, hogy a leányok aztán nagy nehezen mennek férjhez a „mai nap” és ki tehet róla, hogy amire a hosszú és hiába való várakozás alatt arra a meggyőződésre jutnak, ha aranyos fiatal ember nincs, az aranytalan is jó, már akkorra azok is az elérhetlen távolba tűntek — és így sok leány pártában marad.

De talán nem nyilatkoznának így leányaink, ha hamarabb megalkudnának hiuságukkal, így kevesebben affektálnának, ha nem zsongana napról-napra az édes anya biztató szava: „csak várj, várj, hátha jobb szerencsét kapsz, ha pedig nem, akkor maradj itthon.”

A gondos anyák már rövidruhás kis lányukra kimondják: „Vagyona nincs, legalább tanuljon tehát valamit”, hogy ne legyen kénytelen valami szegény ördög oldala mellett nyomorogni.

Évről-évre nagyobb lesz azoknak a gondos anyáknak száma, akiket ezek az eszmék vezetnek leányaik nevelésénél és így évről-évre nő azoknak a leányoknak a száma, kik ugyszólván fiatal korukban tisztában vannak, hogy egyáltalán férjhez nem mehetnek.

És ezek az eszmék nemcsak egyeseket károsítanak meg, elvonván őket a nagyozás és hiu reményük által boldogságuktól, s a legtöbb esetben aláássák a családi élet tekintélyét.

Mert bizony az „okos” és „belátásra” birt leányok (kik a férjhezmenőknek legalább is kilencvenkilenc százalékat teszik) a legrosszabb véleménynyel vannak a háztűzet tudni tartó ifjak iránt, kik a szegény valóért küzdeni készek.

Ne tessék engem elítélni, amiért ilyen dolgot állítok. Tessék körülnézni s igen könnyen találnak rá példákat, hogy a leányok kétségbeejtő módon tisztában vannak azzal, hogy a szerelem és házasság két különböző dolog.

Még van egy nagy oka ennek az állapotnak, t. i. a szószátyárság. Ha egy leány komoly ismeretséget szerez, rögtön összefutnak és nagy örömet lelnek, ha megronthatják azt.

Ismerek olyan leányokat, kik eljegyeztetésüket a legnagyobb titokban tartották csak azért, nehogy megtudják azt és kósza híreket terjesszenek felőle, és a partie elromoljon, s a vőlegény-jelölt partieképességét bírálgassák.

Legyenek a polgárlányok szolidabbak, a kórzón való fitogtatás helyett olvassanak nemes munkákat, de ne rémregényeket, melyek felizgatják őket és nyugalmaikat feldulják.

Művelődjenek, mert ha szegény is, de művelt a nő, ez a családi életnek egy áldást hozó fő feltétele.

Sajnosan kell tapasztalni, hogy lazul a családi élet, erkölcstelenedik, sülyed a társadalom. . . .

Igy lesz ez mindaddig, míg a szülők komolyabban nem veszik kedves gyermekük sorsát, mert a leányok sok esetekben a békés, megelégedett élet filloxerái. S ha javulnak és nemes czélt tűznek maguk elé, s nem lesznek lenézéssel, a saját körükhöz tartozó férfiakhoz, több lesz a szerelmi házasság, mint az érdek, erősödik a középosztály s erős, jellemes és embertársát megbecsülő lesz az új generáció.

N. B.

HIREK.

— *Szives olvasóinknak boldog husvéti ünnepeket kívánunk!*

— *A király és a székelyek.* A székelyek kormánybiztosa: Sándor János főispán, abból az alkalomból, hogy őt oly magas kitüntetés érte, a királynál volt kihallgatáson. Ez alkalomból ő felsége nagyon meleg érdeklődést tanúsított a székelyföldi viszonyok iránt s magát a kormánybiztos által alaposan informálta. Bizony karoljuk fel szegény székely véreink ügyét.

— *Személyi hírek.* Göldner Károly kir. táblai bíró a napokban városunkba érkezett s a kir. járásbiróság vezetését átvette. Rizdorfer László, az új állami intéző, folyó hó 9-én szintén megérkezett. — Örömmel üdvözljük őket és kívánjuk nekik, hogy magukat körünkben jól érezzék.

— *Kitüntetés.* F. hó 9-én délben nyújtotta át személyesen Bauszner Guidó főispánunk Max Tivadar es. és kir. nyugalmazott őrnagynak György szász király által adományozott szász királyi Albrecht-rend I. osztályu lovagkeresztjét. Őszintén gratulálunk az »öreg táti« sokoldalú tevékenységeért nyilvánult ezen újabb elismeréshez. »Ad multos annos!«

— *Istentisztelet.* Folyó hó 13-án, azaz husvét másodnapján kedves vendége lesz városunknak. Ugyanis az unitárius esperes: Kiss Aladár, érkezik közénk, ki az istentiszteletet fenti napon d. e. 10 órakor az állami elemi iskola helyiségében fogja megtartani és urvacsorát is oszt.

— *Ev. ref. közgyűlés.* A fogarasi ev. ref. egyházközség folyó hó 8-án népes közgyűlést tartott, mely egyhangulag kimondotta a vizaknai ev. ref. egyházközség I. papi állomására megválasztott Balla Károly fogarasi II. lelkészre nézve az I. papi

állomás utódlási jogát, ha az egyház szolgálatában továbbra is megmarad. Adja isten, hogy úgy legyen!

— **A Fogarasi várról** névtelen szerzőtől nagyon érdekes, eredeti és senki által nem közölt — dr. Szádeczky Lajos és Schmidt Vilmos ide vonatkozó munkáit is érteve — tárcát fogunk jövő számunkban megkezdeni, melyre már előre is fölhevítjük t. olvasóink b. figyelmét. Megjegyzendő: a »névtelen« szerző német nyelven írva adta be lapunk számára fenti munkáját, de mi abban a kiváló helyzetben vagyunk, hogy azt is reprodukálhatjuk magyar nyelven. Megemlítjük még, hogy a fenti szerző »A fogarasi várról« című eredeti nagy munkáját lapunk nyomdájában fogja ez év őszén kiadni. A fölülte érdekes munkát köszönjük.

— **A vármegye közigazgatási bizottsága** folyó 11-ére eső rendes ülését a nemzeti ünnep miatt 15-ére halasztotta.

— **Vissza.** Székesfővárosunk a múlt években gyakran utasította vissza úgy Bécs városának, valamint a császári és királyi hatóságnak német nyelven hozzá átírt megkereséseit. Ugy látszik, ezt nem ismerte Brassó megye alispánja, amidőn megyénk alispánjához intézett átiratához mellékelte Brassó város tanácsának német nyelven hozzá intézett jelentését tudomásul vétel végett. Ezen jelentést megyénk alispánja tudomásul nem vette és Brassó megye alispánjának visszaküldötte.

— **Ismét a székelyekről.** Széleskorú mozgalom indult a pusztulni kezdő székelység felsegélyezésére. Örömmel vesszünk minden hirt, mely az ő előhaladásukról szól, hiszen véreink ők, s itt a határszálen mindig hűséges fiai, véderői voltak édes hazánknak, Magyarországnak. Legujabban arról értesültünk, hogy a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja szintén segítséget nyújt a székelyeknek oly módon, hogy összeköttetésbe lépett néhány székelyföldi takarékpénztárral, s ezek közvetítésével ad kölcsönt a hitelképes székelyeknek 400 koronától felfelé, kedvező feltételek mellett.

— **Tanügyi kiállítás** módozatainak megállapítása végett — mint levelezőnk tudatja — Erzsébetvárosban folyó hó 15-én szerdán d. e. 10 órakor értekezletet fognak tartani. Erre az értekezletre Erzsébetvárosban kívül Kis- és Nagyküküllő vármegyéből több tanfőúr és lelkész kapott meghívót. Vajjon ilyen fajta kiállítást nem lehetne-e tartani Fogarason is? Felhívjuk erre az illető tanhatóság figyelmét.

— **A kereskedelmi miniszter szíve.** Az alább megírt hírnök ismét Láng Lajos kereskedelmi miniszter jó szívével s mindeure kiterjeszkedő figyelméről tanuskodik. Ugyan is, mint Torda-Aranyosmegyéből jelentik, a miniszter leírt az ottani kamarához a székely iparosok ügyében, amely leiratban a budapesti munkaközvetítő mintájára új hivatal szervezését tartja helyesnek. A kamara újra fölírta, hogy a munkába segítség nemcsak az ipari foglalkozókra, a székely ifjak nevelésére, hanem a székely munkások helyes irányítására is terjedjen ki. Ezzel a rendelettel a miniszter azt akarja elérni, hogy a székely iparosok munkáért ne menjenek Romániába, sőt az ott levők is hazajöhessenek.

— **Drágul a hus.** Hallatlan az, ami nálunk történik! Maholnap csak a Dárius kincsével bíró ember ehetik húst és főzhet zsírral. Ha összehasonlítjuk a 10 év előtti piaci árakat a maival, láthatjuk, hogy két-

szerez áron vesszünk mindent, mint elődeink. Vajjon hová jutunk már? Mészárosaink emeletes házakat szereznek, mi pedig vegetáriánusok leszünk.

— **Felhívás a közönséghez!** A kolozsvári postaigazgatóság a következő »Felhívást« teszi közzé: »A közönségnek a levelek és más postai küldemények címzésénél követett azon eljárása, hogy a rendeltetési hely nevét az: n, -on, -en, -ön raggal látják el, számos zavart idéz elő. Így a Tura, Vaja, Röd, Bát, Topolya, Horny stb. községnevek ragozása folytán: Turán, Vaján, Rödön, Báton, Topolyán, Hornyán stb. alakok keletkeznek, melyek ez alakjukban egy-egy más község nevének felelnek meg. A postai szolgálat biztossága és pontossága érdekében, de egyszersmind a helynevek rendezésének és a végleg megállapított helynevek általános elterjedésének érdekében kívánatos, hogy a postai küldemények címzésével a helynevek fölösleges és gyakran zavart okozó ragozása lehetőleg mellőztessék és pusztán eredeti hivatalos alakjában vezettessék a küldemény címlapjára. Kolozsvár, 1903. március havában, Vuchetich s. k. posta- és táviradigazgató.«

— **Angliának híres pázsit-területei** valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétaterének pázsitrészei és a Margitsziget díszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harminc éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Ödön cs. és kir. magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett cég ezt a fűmagot, hanem Német-, Francia és Oroszországból is érkeznek tömegesen rendelések. Most, midőn a pázsit-fűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, — kik hasonló gyönyörű üde zöld pázsitot akarnak létesíteni — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mauthnertől vagy a »Sétatéri«, vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket.

— **Ismét kacsa.** Kíváncsiak vagyunk, ki lehet az a tréfás kedvű ember, aki a pesti lapok felültetésében találja mulatságát. Hihetetlenül regényes mesék látnak napvilágot mostanában egyik-másik pesti lapban, amelyek mind Fogarason, vagy környékén történtek állítólag. Legutóbb egy ludisori ember kincstalálásáról ír szép regét a »Magyarság«, a »Friss« és »Nemzeti Ujság«, melyből — mint az illetékes hatóság értesít bennünket — egy szó sem igaz. Vajjon miért hagyják a fenti ujságok így felültetni magukat?!

— **Új üveggyár.** Mint értesülünk, a büksszádi üveggyárat újból megnyitják. Reméljük, hogy most szerencsésebb lesz a vállalkozás. Munkás kezekben nem lesz hiány, bár a közönség is kellőleg pártolná.

— **Szeggyár.** Követésre méltó példa van előttünk. Baróthon szeggyárat állítanak, melyben a csekélyebb értékű nyír, nyár stb. fák anyagai lesznek feldolgozva cipő- és másféle szegekké! Lám, más helyen tudnak kenyeret adni a szegény nép kezébe, tudnak iparukon lendíteni, csak mi maradunk mindenből ki!

— **A vidéki villamos telepek jövődélmezősége.** A »Temesvári Ujság« leg-

utóbb érdekes adatokat közöl az ottani városi villamos telep múlt évi üzleti eredményéről. Eszerint a villamos telepnek 200316 korona kiadással szemben 286878 korona bevétele volt, úgy hogy tiszta haszonként 86561 korona mutatkozik, dacára annak, hogy a város az 1900. évre eső 40000 korona közvilágítási díjjal adósa maradt a telepnek s ezt az összeget csak 1902-ben irták le. A városi közgyűlés a tiszta haszon felosztására nézve következőként határozott: kétes követelések leírására 1737 kor., értékesítkelésre 60000 kor., jutalmakra 5850 kor., városi tisztviselők nyugdíj-alapja javára 3000 kor. fordítatik. E helyen említtük meg, hogy Nagybecskereknek a városi villamos telepből az elmúlt évben 42000 korona tiszta haszna volt. E két város példája meggyőző bizonyítékot nyújt arra, hogy a villamos telepek megfelelő műszaki és kereskedelmi vezetés mellett a vidéki városok fontos jövedelmi forrásaivá fejlődnek s ezért helytelenül és könnyelműen cselekszik az a város, mely ily fontos intézmény kezelését koncessziós alapon vállalkozóra bizza.

— **Erdőégés.** A szebenmegyei Nagyesür község fiatal erdejében — mint levelezőnk írja — a napokban tűz támadt, mely nagy pusztítást vitt véghez. Nagyon gyakran látunk mi is itt-ott különösen a Galac körül megmaradt gyér erdőben pásztor-tüzeket, mik gondatlanságból nagy károkat okozhatnak. Jó lesz utána nézni.

— **A földmivélsügyi miniszter** átírt a vízszabályozó és ármentesítő társulatoknak, hogy a hazai iparnak jelentékeny segítségére lennének az által, ha fedezettel bíró ipari szükségleteiket mielőbb megrendelnék, így akarván a munkahiány miatt a pangó iparon segíteni.

— **Sulyos testi sértés.** Moga Juon, Moga György és Gravu Zakarie lissai lakosok múlt hó 26-án a koresmában, pálinkázás közben Gravu Nikolaet megtámadták és kés-sel megszurkálták.

— **Tűz.** Aldea Juon szohodoli lakos háza, saját vigyázatlansága folytán, múlt hó 29-én meggyult s csüre, istállója, összes gazdasági eszközei 2866 korona értékben elégték. Biztosítva nem volt.

— **Erdőégés.** Felsőkomána község erdeje múlt hó 25-én meggyult és 20 hold erdő 200 korona értékben elégett. A tűz abból keletkezett, hogy Lutsa János és Pántitimon Mizsa felsőkománai lakosok az erdőben tüzet raktak és azt égve ott hagyták. A sárkányi kir. járásbírósnak átadtattak.

— **Tavaszi villámcsapás.** Ugy látszik, hogy Jupiter öreg apánk tavasz eleje körül sem igen komédiázik; mutatja ezt az ördöngösfüzesi istennya, mely éppen március hó 31-én ütött bele Dénes János gazdember csürebe, melyben a házi butorok voltak elhelyezve ideiglenesen, nagy takarítás alkalmából. Mihamar porráégett minden. Nem hiába, hogy »Ördöngösnek« hívják azt a községet, az vonzotta hát oda a »sistergős, mennydörgős ménkötl«

— **Betörés fényes nappal.** Két vakmerő fiu folyó hó 8-án Neumann Izsák várteri kereskedő kirakatát déli 12 órakor, míg a család ebédelt, betörte s onnan egyet-mást elvittek volna, de a család ideje-korán észrevette és rendőrt hívott, aki aztán az ügyet eligazította.

— **„Ameddig a készlet tart“** című hirdetésünkre felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

— **Lopás.** Egy tekintélyes uri embertől három értékes aranygyűrűt elloptak, melyeknek értéke 630 korona. Ha valaki nyomára jön vagy meglátja a tettesnél és a rendőrségnél följelenti, az illető urtól szép jutalmat kap.

— **Galambtolvaj.** Hónapok óta a galambok el-eltűntek egyes helyekről, ami nagy feltűnést okozott. Kisült, hogy az ifj. Pacala J. és két társa galaci lakosok szeretik azokat törbe ejteni. A károsok jelentkezzenek a rendőrségnél.

— **A potyázó atya.** Gáspár Tamás munkás m. hó 26-án 40 koronát talált, de nem ismervén a pénz értékét, atya tőle elcsalta és szépen eliszogatta. A rendőrség nyomára jött.

— **Ismét zsebtolvaj.** A múlt pénteki heti piac alkalmával a még kézre nem került zsebtolvaj ismét és pláne nagy sikerrel végezte ügyes munkáját. Ugyanis Wolf Katarinától (Nagysinkről) 19 kor. 40 fillért, Ungár Katalin kissinki lakostól 26 koronát és egy uri nőtől 120 koronát lopott el. Ugyan meddig fogja még ez az ismeretlen zsebtolvaj ezt a gyalázatos munkát folytatni? Hát nincs nekünk ügyes rendőrségünk?

Szerkesztői üzenetek.

Mindazon nagyrabecsült munkatársainknak, akik szívesek voltak lapunk husvétii számát becses munkáikkal érdekesé tenni, leghálásabb köszönetünket küldjük s szíves támogatásukat továbbra is kérjük. Boldog ünnepeket!

Sz. S., Medgyes Köszönet a küldött versekért! Sajnos, a husvétii számból elkéselt, de a „Vágy” kis igazítással, legközelebb jönni fog.

Nyílt tér.*

Köszönetnyilvánítás.

Kellemes kötelességemnek tartom e helyen is köszönetemet nyilvánítani a Fogarason János J. cég által képviselt Triesti Általános Biztosító Társulatnak (Assicurazioni Generalinak) a nálam múlt hó 20-án esett tüzkár méltányos megbecsüléséért és megtérítéséért

Knöpfler Jakab.

* E rovatban megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Sz. 2964/1903.

Arverési hirdetem. kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Furnica fogarasi takarékpénztár végrehajtónak Toakse Zachiu Eva végrehajtást szenvedő elleni 208 kor. tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróház) területén levő Kisberivoj határára fekvő, a kisberivoji 5. sz. tjkvben Fratu Ávrám (kinek neje Gisoia Virona), Fratu Niculae lui Avram (kinek neje Silagi Maria) és Eva Zachiu Tokse nevére álló A +

17,18/1 hrsz. egész ingatl.	359 kor.,
404 » » »	39 »
497 » » »	32 »
513 » » »	53 »
898 » » »	9 »
896 » » »	17 »
1010, 1011 » » »	6 »
1243, 1244 » » »	28 »
1455,2 hrsz. » » »	72 »
1590 » » »	20 »
1628 » » »	78 »
1668 » » »	20 »
1837 » » »	27 »
2241 » » »	28 »
2371 » » »	47 »
2521 » » »	42 »
2729 » » »	64 »
2758 » » »	36 »
2903, 2904 » » »	41 »
3052 hrsz. » » »	1 »
3348 » » »	21 »
3851 » » »	27 »
4008 » » »	64 »
4506, 4507 » » »	21 »
4536 hrsz. » » »	19 »
4548 » » »	9 »
4788 » » »	38 »
4887 » » »	26 »
5185 » » »	27 »
5245 » » »	32 »

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi május hó 1-ső napján d. e. 9 órakor Kisberivoj községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1902. márc. hó 11-én.
A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

Sz. 1419/903. tkvi.

Arverési hird. kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a nagyszebeni ált. takarékpénztár végrehajtónak Duschka József és neje végrehajtást szenvedő elleni 166 k. 58 fillér tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróház) területén Fogarason fekvő, a fogarasi 472, 463, 474 hrsz. ingatlanokra 1454 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi május hó 2. napján d. e. 9 órakor a fogarasi kir. járásbíróház mint tkvi hatóságnál (12. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az

1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1903. évi febr. 12-én.

A kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Dénes,
kir. a bíró.

Sz. 2965/1903.
tkönyvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a »Furnica« takarékpénztár végrehajtónak Boerin sz. Modorcea Éva végrehajtást szenvedő elleni 258 kor. tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbíróház) területén levő Grid községben fekvő, a gridi 273. sz. tjkvben Boer Éva szül. Modorcea, továbbá Boer Jakab kisk. és Szófia kiskoru nevére álló A + 518,519,520 hrsz. eg ingtl. 334 kor., 1317 hrsz. egész ingatlanra 16 kor.,

1551 » » »	22 »
3108 » » »	15 »
3837 » » »	21 »
4110 » » »	7 »
9405 » » »	15 »
9802 » » »	95 »
11142 » » »	21 »
1351 » » »	7 »
1734 » » »	30 »
3836 » » »	35 »
3997/3 » » »	10 »
6066 » » »	50 »
9550 » » »	55 »
10911 » » »	28 »

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, amennyiben az ingatlan olyan árban adatnék el, mely a C. 6. alatt bekelezett életfogytiglani haszonélvezet megelőző 500 korona követelés kielégítésére elégtelen lenne, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan azonnal kitűzendő újabb árverésen a C. 6. alatt be-

kebelezett haszonélvezeti jogarvaló tekintet nélkül fog eladatni, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. április 25. napján d. e. 9 órakor Grid községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1903. márc. hó 12-én.

A kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

Vadászok és vadászatkedvelők figyelmébe!!

Madarakat, emlős állatokat és állatfejeket bármikor átveszek szak-szerű, természetű ki-tőmésre.

82 7-7

Tisztelettel

Krauss Károly.

Fogarasi, Arpad-tér 5.

1226. szám 1903. v. h. t. i.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbíróság 1902. V. II. 855/1. számú végzése következtében Dr. Turcu János ügyvéd által képviselt fogarasi lakos javára alsóárpási Vasu Gedeon s társai ellen 330 kor. s járuléka erejéig 1902. évi decz. hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül- és lefoglalt és 1325 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: szarvasmarhák, szekér, sertés, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíróság 1902. évi V. II. 855/2 számú végzése folytán 330 kor. tőkekövetelés, ennek 1900 évi április hó 13. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 96 kor. 92 fillér biróilag már megállapított költségek erejéig Alsóárpáson leendő eszközésére 1903. évi április 16. napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §, értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Fogarason, 1903. évi március hó 24-ik napján.

31 Gyárfás Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1728/903.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a fogarasi takarékpénztár végrehajtónak Czinege Mihály végrehajtást szenvedő elleni 2868 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróság) területén levő Fogaras határan fekvő, a fogarasi 1442. sz. tjkvben A + 2 rendsz. 2846, 2847, 1 hrsz. ingatlanból adós Czinege Mihály felerész jutalékára 311 kor., az A + 3 rendsz. 2844/1, 2845 hrsz. ingatlanból nevezett adós felerész jutalékára 339 kor. ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi május 12. napján d. e. 9 órakor a telekkönyvi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1903. febr. hó 19-én.

A kir. j. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

30 Schupiter
kir. albiró.

A Fazekas-utcában levő
17. számú ház
szabad kézből
E L A D Ó.

Bővebbet Metz Benjámín
építész urnál helyben, Hid-utca.

79

2-4

Thierfeld Lipót

Főtér 1. és 2. sz. FOGARAS. Főtér 1. és 2. sz.

Kiváló finom színes hegyi-narancsok 10 darab
70 és 60 fillér.

Különleges halak u. m.:

Thunhal, Koronarak, Keleti tengeri hering, Kieli sprottni,
valódi francia és Adria szardiniák stb.

Finom sajtok:

Voralbergi-Groyi és Ementali, Trappista, Káskával,
Székelyturó.

Finom Halva dobozokban á K. 1.20.

Akácfavirág-méz üvegekben. Mindenféle hus-conzervek
pléhdobozban. Befőttek, gelée és gyümölcs izek, gomba
és főzelék konzerv, mindenféle déli gyümölcs.

Friss töltésű ásványvizek u. m.:

Előpataki, Répáti, Borhegy, Matild, Borszéki, Budai-
keserűvizek, Karlsbadi, Krondorfi, Selters, Marienbadi,
Gieshübl, Gleichenbergi, Margit, Salvator, Roncegno stb.

Nagyobb vételnél kedvezményes árakban.

Cognak: Francia, Tokaji, Kenyeres-féle, Eszterházi-
naturell, Czuba-Durrozier stb.

Tiszta borok, különféle olcsó árban.

Likörök, különleges pálinkák és rumok
nagy választékban.

78

**Ameddig a készlet tart.
Alkalmi vételek!**

Meg nem felelő árúért a pénzt azonnal portómentesen
visszaküldjük, tehát nincs kockázat.

Megrendelésnél kérjük az összeg egyharmadának elő-
leges beküldését, a többi utánvétellel.

Az egész összeg előleges beküldése esetén bérmentve.
Ha a rendelési összeg 20 koronát meghalad, uraknak egy gyönyörű
nyári selyem MELCENY-SZ. VETET; holgyeknek 2 1/2 méter legfinomabb
TAFFOTA SELYMET ingyen mellékelünk. Reklamációkat 10 napig fogadunk el.

1 méter brünni férfiruha-szövet, tavaszi vagy nyári ruhához,

tiszta gyapju, minden divatos színben K. 3 fill. —

1 méter valódi francia kammgarn » 4 » 10

1 » elsőrendű valódi angol gyapju-szövet » 5 » 80

1 drb. finom selyem-szövet, nyári mellényhez » 3 » —

1 » dupla fedelű, valódi ezüst remontoir horgonyóra, gyö-
nyörű kivitelben és 5 évi írott jótállással K. 11 fill. —

1 drb. dupla fedelű, valódi tulaezüst, horgony remontoir óra

14 kövel K. 16 fill. —

1 drb atlas-cachemir paplan, minden színben, finom fehér vattá-
val töltve, 120 cent. széles, 185 cent. hosszú K. 3 fill. 50

1 drb selyem atlasz-paplan 120—185 cent. » 7 » —

1 tucat zsebkendő, finom batiszt, színes széllel és mintázat-
tal ajour szegélyvel K. 2 fill. 40

1 tucat legfin. vászon-zsebkendő 3 sor ajour szeg » 3 » 60

1 vég, 32 méter legfinomabb R. Schroll chiffon, fehérneműnek
alkalmas K. 24 fill. —

1 vég, 14 méter legfinomabb irlandi vászon K. 18 » —

SANOW LEO exporteur BUDAPEST

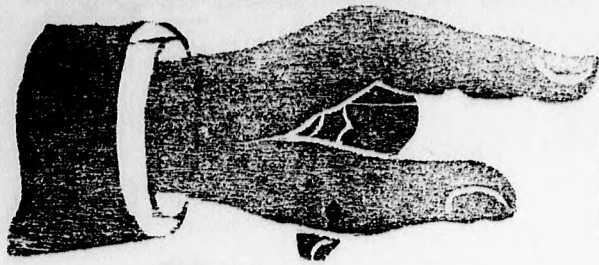
IV. Zöldfa u. 12.

77 2-2

Pontos kiszolgálás!

Szabott árak!

Pontos kiszolgálás!

Itt a tavasz!!

Van szerencsém szives tudomásul juttatni, hogy tavaszi és nyári ujdonságaim még soha nem létezett dús választékban megérkeztek, u. m. bel- és külföldi női ruhakelmék és díszek, valódi mosó Levantin, Batist, Kreton és Zephirek.

Az idény ujdonsága:

... közkedvelt bordűrös vászon RECORD ...

Dús választék:

selyem BLUZ-SZÖVETEK, női DISZKALAPOK
... és NAPERNYÓKBEN ...

Különlegességek: női és férfi-fehérenemű, nyakkendő, boas és harisnyákban ...

Nagy raktár: len- és pamut-vásznak, függönyök és szőnyegekben ...

Különösen ajánlom belföldi férfiruha-kelmáimat, melyeket kizárólag Scherg Vilmos és Társai brassói és a gácsi posztógyárból szereztem be.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szükséglet esetében raktárom szives megtekintését kérve, kiváló tisztelettel

Alapítottott
1843.

Novák János divatáruháza, Fogaras.

Alapítottott
1843.

76

1-5

THIERFELD DÁVID könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése * * * * *

— nagy községi, közigazgatási és ügyvédi nyomtatványraktára Fogarason. —

100 iv 200 drb	Adás-vevési szerződés	2 kor.
100 „ 200 „	Tulajdonjog bekebl. felzet	2 „
100 „ „	„ „ „ kérés	2 „
100 „ 200 „	Zálogolási és becsl. jkönyv	2 „
100 „ 200 „	Halottvizsgálati bizonyítv.	2 „
100 „ „	Haláleset-felvétel	2 „
100 „ „	Sürgyeti könyv, új XI. minta 71 §.	2 „
100 „ 200 „	Költségjegyzék, sorkönyv, új XII. minta, 85. §.	2 „
100 „ 200 „	Panasz-jegyzőkönyv, új XIII. minta 97. §.	2 „
100 „ „	Gyám, illetve gondnoki számadás	2 „
100 „ „	Nagy alaku nyomtatvány kor. 2-80—3-20 és a legnagyobb alaku	4 „

Ügyvédi nyomtatványok finom, fehér papíron:

100 iv	Biztosítási végrehajtási kérvény	2 kor.
100 „	Fizetésmeghagyás iránti kérvény	2 „
100 „	Sommás kereset	2 „
100 „	Sommás váltókereset	2 „
500 iv	rendelésnél az ügyvédi iroda cége rányomatik.	
100 iv	200 drb Meghatalmazás	kor 2-50
500 „	1000 „ „	12-—
1	rizsma fehér irodai papir	3-60
1	„ legfinomabb fehér irodai papir	4-80
1	rizsma sima fogalmi papir	2-50
1	„ vastag „	2-80

Irodai szerek: tinta, toll, írópapír stb. minden ár- és mennyiségben kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Meg nem felelő visszavéttetik, vagy visszacsereztetik. Rendelésre meghívók mulatságokra; eljegyzési és esküvői meghívók, névjegyek, melyekből nagy választék áll

rendelkezésre, a legmodernebb kivitelben, legolcsóbban és gyorsan készítettnek

Thierfeld Dávid könyvkereskedése és könyvnyom-lábjában

FOGARASON.

76

H U S V É T.

Történet.

*Szegény asszonyt fogtak el a temetőbe,
Virággal volt teleszedve a kötője.*

*Szegény asszony másnap bíró elé állott:
— Minek loptad más sírjáról a virágot?*

*Szólna, szólna, ha az a szó úgy nem fájna,
Könnybe borul, nedves a két szempillája:*

*— Kint a másik temetőbe nekem is van
Virágtalan sír alatt egy kis halottam.*

*Ki akartam vinni hozzá, tán fölérez,
Hogyha virág simul sírja göröngyéhez . . .*

*Ir a jegyző tiszta fehér papíroson:
— Hazamehetsz, te gyászruhás szegény asszony.*

Kató József.

Husvét.

Eltemetett. Kemény sziklába vágott sirba zárták; fölébe helyezték a nehéz követ; lepecsételték, őrizőkkel vették körül, hogy senki oda ne mehessen, ne érinthesse, fel ne bontsa, hogy legyen elzárva, örökre eltemetve az eszme, az igazság! Ez volt a nagypénteki gyász története. Szomorú valóság! Sötét kép, mely már annyiszor ismétlődött az emberiség sok ezer éves történetében. Az erő, a hatalom, a hazugság, az önkény győzedelme ez az elnyomott, az üldözött ártatlanság felett. Mint egykor ott a Golgota felett elsötétült a nap; mint egykor ott ama gyásznapon megrendült a föld: hányszor borult kétségbeesés az emberi lelkekre; hányszor rendült meg a legerősebb kebel a jog, az igazság, a törvény letiprásán, bukásán!

De jött a husvét, a feltámadás, az élet napja, jött a győzelemnek fényes ünnepe; az eszme, az igazság győzedelmet nyert. Elmúlt a sötét borulat, megszűnt az aggodó kebel fájó szorongása; a fényes napsugár amaz első Husvét reggelén egy üresen maradt sír sötét üregét világította meg. A sír őrizetére küldött katonák, a kegyelet szent érzelmeitől vezetett vallásos nők, a gyorsan tova terjedő hírt meghalló hű tanítványok, kik ott voltak a gyászos temetésen: mind, mind csak azt látták, hogy nincsen ott, tehát feltámadott.

Igy szól, ezt hirdeti a keresztyénség mai nagy ünnepe.

Forr, küzd a világ; az eszmék és gondolatok zürzavaros harcában sokszor vész el szemünk elől amaz örök cél, melyért küzdeni, melyért harcolni s amelyet elérni ha nem is, de legalább megközelíteni mindnyájunknak legfőbb kötelessége. Hamis jelszavak

sokszor tévesztik meg a legönzettelebb lelket is; a hatalom, az önzés, az erőszak fegyvere sokszor látszik diadal-maskodni. De ez a győzelem rövid, de ez a diadal látszólagos; az igazság nem veszhet el. Mint hosszú tél hideg napjai után előbb-utóbb eljő a fagy zárait felszaggató tavasz; mint a mezők elhervadt virágai helyett ezer színben ragyogó pompát varázsol a kikelet: úgy az eszmék, a gondolatok az élet nagy harcában is előbb-utóbb győzni fog a jobb, a nemesebb, győzni fog az igazság.

A természet ujjáébredése édes boldogsággal ajándékoz meg minden teremtményt a kicsiny bogártól az emberig, az apró fűszáltól a százados cserjéig. Erdőn, hegyen, völgyön, a lében és a földön mindenütt mozgást, életet, fényt, ragyogást, lüktető életet hoz magával a tavasz.

De hozza magával a legszebb, a legboldogítóbb ünnepet, a husvét ünnepet, amely boldogító hitével alapját veté meg a mai nagy keresztyén társadalomnak. Voltak idők, midőn e hit hanyatlásnak indult; voltak korszakok, midőn az emberiség minden reményét elvesztve e boldogító igazságban hinni nem tudott; s ezek voltak a legszomorubb napok.

Eszme, irány és cél nélkül; jog, igazság és törvény nélkül, mint egy lélek nélküli nagy tömeg — most ide, majd amarra, de mindig hamis ösvényen tévelygett. És e tévelygésben minő nagy botlásokat követett el! Bizony nem csoda, ha néha-néha a legvilágosabb elmék is kétségbe estek a jövő felett. Ámde bármily hosszú volt a sötétség, bármily erős és legyőzhetetlen az önkény, a hatalom uralma: nem tartott az örökké, eljött észrevétlenül, eljött, mikor már nem várták, eljött a győzelem napja, úgy, hogy egy pillanat alatt végét vetette annak. Az emberiség sokszor, nagyon sokszor ülte meg már a feltámadás nagy ünnepét.

A husvét nemcsak a keresztyének vallásos ünnepe; ünnepe az mindenkinek, ki a világrendben egy örök törvény ismétlődését látja. Ki érző szível, nemes lélekkel bír, ki a szegények, elhagyottak, az ügyefogyottak gondját szívére veszi, kit sért a gazdag gögje s a szegény irigykedése, ki a vérző sebeket begyógyítani, a hulló könyeket letörölni segíti, ki él nemcsak a mának, hanem a holnapnak is.

Hassa át tehát mindnyájunk szívét a keresztyénség e nagy ünnepén az a boldogító hit: feltámadunk!

Balla Károly,
ev. ref. lelkész.

Egy rózsafa.

*Egy rózsafa virul kis kertemben,
Ha ránézek könny csillog szememben,
Hisz az, kitől ajándékba kaptam:
Már régóta lent a földalatt van.*

*Mikor adta, mosolyogva mondta:
„Ebből teszünk nászi koszorúmba.”
És mikor nyílt legelső rózsája . . .
Reá tettem a koporsójára.*

*Azóta, ha virágait látom,
Eszembe jut eltűnt boldogságom.
S a könyecsepp, mely arcomon leperog,
Fájó szívem legmélyéből ered.*

Rákosi Ferencz.

Nem jött el.

Életkép.

Írta: Vécseiné Jankovich Luiza.

Személyek:

Dorogi Klára.
Orbán Erzsike.

Mindketten képezdei növendékek. Klára 18 éves barna leány; gyönyörű szemei vannak. Erzsike egy évvel fiatalabb, igénytelen gyermek, de azért rajta is van megbámulni való: hosszú, tömött, szőke haja, mely kibontva éppen a sarkáig ér. Valóságos csoda. Most azt fonja be éjszakára, ott ülve az ágya peremén. (Csak ketten vannak a hálóteremben.)

Klára. (Egy narancsot dob át Erzsikének.) Nesze, még ez is a tied.

Erzsike. Oh, te édes! Mind nekem adod. Mi marad az utra?

Klára. Eh, mit. Az én utam. Szóra sem érdemes.

Erzsike. Istenem, milyen hangon mondd ezt! Hát egy cseppet sem örülsz, hogy haza mehatsz?

Klára. (Tagadólag rázza a fejét.)

Erzsike. Hogy lehet az? Meg nem bírom érteni.

Klára. Jobb lenne itt maradni, itt nagyon szeretek. És ha velem maradt volna legalább egy, egyetlen egy azok közül, a kik a szívemhez nőttek, megírtam volna haza, hogy ne várjanak. De mind, valamenynyien mámorosak vagytok az örömtől, hogy itt a husvét szünidő, így veletek nem lehet okosan beszélni. Megyek hát én is. Pedig mi vár reám otthon? Az édes apám dolgozik, dolgozik, mindig csak dolgozik. Velem nem ér rá foglalkozni. Azt mondja, hogy én értem tőri úgy magát. Azt akarja, hogy egyetlen leánya gazdag legyen és egykor válogathasson a legelőkelőbb körökben.

Ha szórakozni akar kissé, fut fel az ő kaszinójába. Ugyszólván csak enni és aludni jár haza. A mama? Oh, Istenem, hát ő jó, kissé talán tulságosan is gyenge. Mindent rám hagy. Ez azért van, hogy rácsófoljon

arra az ostoba és kegyetlen eldítéletre, a mely a mostohákat nagyon sok esetben oly igaztalanul bántja. De hát akármilyen jó legyen is ő, mégsem az édes, az egyetlen, a pótolhatatlan. És én restelkedve vallom be magam előtt, hogy például Henriette kisasszonyt, az osztályfőnökünket, sokkal inkább tudom szeretni, mint őt.

Erzsike. De Klára . . .

Klára. Eh, mit! . . . Megrendszerítetted szeretőt . . . Ilyesmit én nem ismerlek. Szeretjük, akit szeretünk, tekintet nélkül arra, hogy kötelesség-e, szabad-e, kell-e, megérdemli-e, rokon-e, vagy teljesen idegen. Szeretünk, mert szeretnünk kell, mert szívünk úgy diktálja, mert nem tehetünk másképpen. De nagyon eltértünk a tárgytól. Te, amint veszem észre, alig várod már, hogy hazamegy.

Erzsike. (Fellángoló szemekkel.) Én! . . . Hisz már hetekkel ezelőtt kiszámítottam a napokat, órákat, perceket, másodperceket, melyeket itt kell még eltöltenem. (Egy sokszorosan összehajtogatott cédulát huz ki zsebéből.) Nézd, ez telisded tele van írva apró vonásokkal. Minden este kihuztam egyet és az olyan nagy boldogság volt. Most pedig, hogy az utolsóra került a sor, a lelkem is remeg örömben. Már nincs mit kihuznom többé . . . Holnap ilyenkor otthon leszek . . .

Klára. (Komolyan.) Nézz csak a szemembe, gyermek . . . No nézz hát . . . Csakugyan jól sejtettem: az otthoniakon kívül még van valaki, akiért annyira vágyakozol baba.

Erzsike. (Becsületlen nyíltsággal.) Van. Klára. (Hirtelen felül ágyában, összekulcsolja két kezét és úgy néz egy darabig szent áhitattal a barátjára.) Oh, milyen gazdag vagy te . . . milyen mérhetetlen gazdag . . . És milyen koldus vagyok én melletted . . . Egy káprázatos, csodás, mesebeli tündérországgal szegényebb. Hol ismerkedtél meg vele?

Erzsike. Nővérem lakodalmán. Tulajdonképpen rokonom; a sógorom testvérocsese.

Klára. Szép?

Erzsike. Nem tudom. Nekem a legszebb . . .

Klára. Derék? Jellemes?

Erzsike. Nekem a legjobb . . .

Klára. És szeret téged?

Erzsike. Nem tudom, csak azt tudom, hogy meghalok, ha nem lehetek az övé . . .

Igen, akkor még a kis Orbán Erzsike úgy gondolta, hogy meghal, ha nem lesz a Fodor Kálmáné.

Ezek a tapasztalatlan, fiatal, ábrándos leánykák az élet hajnalán olyan könnyedén, természetesen beszélnek a borzalmas halálról, mintha csak egy muló, bűvös-bűjos tavaszi éjszakáról lenne szó.

Sorsuk összehozza őket ebben a veszedelmes korban egy fiatal legénnyel, a kiből ők álmaik hőstét fedezik fel. Az nem is férfi az ő szemükben, hanem a megálmódott mesebeli tündér-királyfi, a szép, a jó, a kiváltságos, aki semmiben sem hasonlít a többihez. Szemök előtt állandóan valami rózsaszínű köd lebeg és csak ezen keresztül látják őt.

A kis Erzsike előtt is ott gomolygott ez a varázslatos köd, oh talán sűrűbben is, mint bármely más szerelmes lányka előtt. Attól a pillanattól kezdve, hogy a deli szép Fodor Kálmán oldalán, aki vőféléje volt,

az orgona ünnepélyes, bugó hangjai mellett, közvetlen a mennyasszony után végig haladt a templom közepén, a bámuló ember-tömeg sorfala közt az oltárig, nem volt egy gondolata, amely nem »Ő« lett volna.

Lelkében térdreborulva imádkozott a végtelen jóságú istenhez egy titkos, édes kívánság beteljesüléseért.

Orbán Erzsike levele Dorogi Klárához.

Nem jött el

Akár ne is írjak többet

Az általad irigyelt tündérország rombadőlését, a kínos, keserves várakozást, az átvirrasztott éjszakákat, a remény és csalódás között átvergődött napokat és végre a sorsal való teljes megalkuvást, mindent kifejez ez a három szó.

Most már tudom rajta; nem várom többé

Tudom, hogy nem jön el, és azt is tudom, hogy miért. A szíve tartja fogva ott, ahol van. A szíve, vagy csupán az anyagi érdek? Ki tudná azt? Ugy hallom, hogy az a lány, a kivel nemsokára jegyet fog váltani, egyetlen leánya egy dúsgazdag özvegy földbirtokosnénak. És a milyen józan, okos és megfontolt lettem, úgy hiszem, hogy ez utóbbi körülmény nagyon fontos tényező volt arra nézve, hogy a szegény kis Orbán Erzsikének adott szavát megszegje.

Igen, édes. Józan, okos, a körülményekkel számolni tudó vagyok most már, aki mindent megért, mindenre fejet bólint: így van jól, ennek így kell lenni, ez a világ rendje

De amig idáig jutottam, Klára . . . Amig az emésztő láz, mely ereimben dult, kihült végre, milyen kálváriát kellett addig végig járnom.

Klára édes! Néhány nap múlva veled leszek újra. Igen, most már tudom, hogy látni foglak ma, habár az utóbbi napokban azt reméltem, hogy a jóságos isten könyörülni fog rajtam. De hát ez nem megy olyan könnyen. Akinek különben nincs valami lényeges szervi baja, aki ép és egészséges, az egy kis csalódástól nem fog meghalni Tehát nem jött el az ünnepekre, mint ahogy karácsonykor szentül megígérte. — Akkor azt mondta: »Gondoljon néha reám, édes. Husvétkor biztosan eljövök és ha addig nem felejt el, kérdek magától valamit.«

Ez az ígéret volt a mesebeli tündérország záloga. Erre építettem fel mindent; ebből táplálkoztam a lelkem azóta.

Oh, milyen boldog három hónap volt az! Ti nem tudtatok róla. Nem sejtettétek, hogy aki közöttetek jár-kelet szótlanul, merengve, mint valami alvajáró, az nem is Orbán Erzsike, hanem egy boldog, büszke kis királynő, egy láthatatlan, de csodaszép birodalom boldog urnöve, aki a szerelem rózsakoszoruját hordja homloka körül és akinek oldala mellett mindig ott van az a bizonyos valaki, aki néha-néha lehajol hozzá, ígéző szemével a szemébe néz és a fülebe sugja: »Ne feledjen el, édes . . . Nemsokára újra látjuk egymást és akkor.«

Klárám! Még most is látom a tekintetedet, melyet bucsuzáskor rám vetettél. Kíváncsisággal, néma hódolattal és irigységgel vegyes tekintet volt az. Most, ha újra szemed elé kerülök, ne nézz reám. A szánakozást nem akarom belőle kiolvasni.

. Tehát nem jött el

Az első két nap még felhőtlen volt;

gyanútalan, boldog várakozásban telt el. Tetteim-vetteim, készülődtem. Anyámnak és testvéremnek segitettem az ünnepi előkészületekben. Természetesen minden, amit tettem, csak ő érette volt.

Vajjon így szereti-e, vajjon fog-e neki tetszeni? — tépelődtem magamban, szerény kis szobáinkat csinosítva. Emlékeztem rá, hogy az esküvő napján fehér szegfűt viselt a kabátján és csupa fehér szegfűből volt az én csokrom is, amit hozatott. Egész garma-dával hozattam hát ebből az édes, illatos, csipkés virágból. Minden vázában, minden kis virágkosárban fehér szegfű illatozott. Szép volt a mi szerény kis lakunk, mire beállt a feltámadás fenséges ünnepe, olyan szép, mint egy kápolna. A mesebeli kis királynő várta az ő vőlegényét.

Várta és nem jött meg

Várta reggel, várta este, hiába. Oh, ha te tudnád mit tesz az, hiába várni valakit!

Nem. Ne tudd meg soha

Számlálni, dobogó szívvel lesni az órákat, perceket, a melyek olyan csigalassúsággal haladnak.

Reggel felébredni arra a mennyországot ígérő gondolatra: ma jön meg. Látni fogod, hallani a hangját. Idegeid a túlfeszített várakozásban majd szét pattannak. A füleid zúgnak, szemeid elhomályosodnak a könyektől és megindultságodban szeretnél zokogva borulni le a földre.

Aztán mulnak a perceket, eltölt az óra, eltelik a nap, és akit vártál, nem jött meg. Mindenkinek érkezett valakije, kedves vendége, csak a ti felékesített házatok küszöbét nem lépte át senki.

Lassanként valami jéghidegség váltja fel a forróságot agyadban és mintha megszűnt volna működni, egy ép gondolatra nem képes. A szíved, mintha guzba kötötték volna, fáj, olyan erősen fáj, hogy azt hiszed, le kell roskadnod a fizikai kin alatt. Ugy nézel szerte az ismerős helyen, mintha most kerülnél ide valahonnan messze földről és minden idegen lenne előtted.

Fáj minden szó, amit hozzád intéznek, és ha valaki rá néz, az elviselhetetlen kint okoz. Végre elfutsz, elmenekülsz az emberek elől és mikor már jól elrejtve hiszed magad, leroskadsz a földre és úgy maradsz, ki tudja, meddig.

Aztán lassan-lassan, mint mikor a téli nap felbukkan a kihalt táj fölé, feltámad szívedben halványan, félnéken a remény.

Nem jöhetett ma. Ki tudja, mi gátolta? De eljön holnap. Bizonyára eljön, hisz megígérte.

Nem jött el

Én egy egész héten át jártam ezt a kálváriát, míg véletlenül megtudtam, hogy egyáltalában nem fog eljönni és azt is megmondták, hogy miért nem.

Nem. Nem haltam bele Sőt most már egészen normálisan érzem magam és úgy viselkedem, legalább ha emberek előtt vagyok, mint a józan, higgadt, okos emberek szokták.

Csak a nevetést felejtettem el egészen. Az a szívből jövő, csengő kacaj, amelyet úgy szerettedek hallani, elnémult, és ha az alakoskodás kedvéért megkísérlem néha, szánalmasan sikerül; olyanformán hangzik, mint a repedt pohár hangja.

Hanem ez nem tesz semmit. Azért lesz belőlem igen pontos tanítónő.

És senki sem fogja tudni, hogy a rideg, pedáns,

szigoru teremtés, akinek nevetését sohasem lehet hallani, aki előtt a bohó, ábrándos, nyughatatlan lelkű kis renitensek olyan félték tisztelettel hajolnak meg, valamikor éppen olyan volt, mint ők: bolondos, hiszékeny, kis ábrándozó.

Aki hősenek egy szavára királynőnek képzelte magát, de aki hitétől megfosztva, szegényebb lett egy utolsó koldusnál.

Zene és szerelem.

(Felolvasatott a sz. . . . i közművelődési estélyen.)

Irta: Kálmán Farkas.

Felolvasás? . . . jaj! . . . szokott felsőhajtani a t. publikum, midőn a hangverseny számai között e szót olvassa. Hisz mi szó-rakozni, jó kedvre derülni megyünk hangversenyre, azért fizetjük meg a belépti díjat, hogy egy kissé elfelejtsük azt, ami itt az életben talán nagyon is szorítja a tyuk-szemünket, mi ott vidám, mosolygó arcokat, andalító zenét, hevülő ifjakat s a táncgyönyörétől pihegő keblű lánykákat óhaj-tunk látni, és ime! . . . előáll egy tudós ur, megtörli s felteszi szemüvegét és perorál minékünk fontos és böles dolgokat, miknek hallására ugyan sokszor borzong a hátunk, de azért szokásból és udvariasságból megtapsoljuk, sőt néhány szokásos éljent is kiáltunk neki; hanem aztán magunk előtt — sőt néha mások előtt is — azt mondjuk, amit az egyszeri kegyes nénémasszony mondott a légátus uram prédikációjára: »Jaj! olyan szép volt, hogy nem is értetem; még azt is mondta, hogy: Kappadócia!«

Ne rettenjen meg a t. publikum, semmi fontos és böles dolgot se fogunk beszélni, hisz nem hangversenyben vagyunk, hanem a közművelődési egyesület felolvasó-estélyén, és már, mivel a közművelődésnek egyik kívánalma, sőt manapság már feltétele a zene, szerelem nélkül pedig — a költő igazmondásaként — az ember kebele kiszáradtfa, melynek nincsen levele: ezért választottuk tárgyaláshoz a zenét és szerelmet. Igen, mert a szerelem és zene bizonyos tekintetben megegyeznek — ezt jól tudják mindazok, kik e nemből már kontárkodának, vagy tapasztalták már, hogy minő művészi hatást idéz az elő, mikor pld. az ablak alatt leselkedő szerelmes ifjoncnak, mint Petőfi körtelapó suhanca mondja, leöntik hideg vízzel a nyakát, — tehát ez a két művészetág csaknem mindennapi a mi gyarló földi életünkben és rend szerint kellemes kedélyhangulatot szoktak előidézni. Igenis! sőt egymással annyira egybe vannak kapcsolva, hogy talán nincs egy jóra való szerelmes ifjone se, ki legalább egyszer életében az ő mennyei szerelme angyali tárgyának »Nachtmusik«-ot ne adott volna, habár nem tett is úgy, mint az egyszeri urfi, ki ideálja ablaka alatt muzsikáltatván egy emlékezetes csendes holdvilágos éjjelen, a »Füredi emlék« andalító hangjain szívében felgerjedve, odakiáltott a cigánynak: »Érzéssel huzd az árgyélusodat!« és kérde, avagy találtatik-e jóra való paraszt legény, ki zeneszó mellett be ne verte volna a pajtása fejét? vagy tehetünk-e kérdést az iránt, hogy kártyakompanyiában micsoda mennyei érzés lehet a cigány hegedűjének varázshangjai mellett »vágni ki a sláger«, vagy a »farbát gusztálni«, vagy quartbela-

val »kasszára játszani? Hasonlóképp milyen mennyei érzelmeket költhetett az egyszeri ifjone keblében az az esemény, midőn az egyszeri kisasszonyba szerelmes lévén, minden este jól beborozván, — mert mindenhez kurázi kell — nyakába akasztá a gitárt s elment ideálja ablaka alá eldalolni amaz örökszép dalt: »Ereszkedik le a felhő« — hanem ami sok, az sok! Egyszer, midőn — az akácának támaszkodva — szinte tulvilági érzellemmel s megfelelő sioni hangon zengené ott, hogy »Nem hallod a fülemilét«, az ideál helyett a torzonborz apa basszizál ki az ablakon: »Hallom, részeg dísznó, hallom!«

Ime! a zene mindenik keblében felkelté a kellemes érzelmeket, egyikében a káromkodás, másikában a verekedés, harmadikában a gusztálás és kivágás, negyedikében a borital kellemes érzelmét.

Már minekutána a zene ilyen különböző érzelmeket kelt fel az emberi kebelben, ezért nagyon tanácslom mindenkinek, hogy nagyon jó és hasznos dolog a szerelemben is, mint a zenében, mértéket, azaz taktust tartani és az ugynevezett műkifejezéseket szem elől nem tévesztetni. Mert:

Az emberi természet minden hét esztendőben, amint mondják, változni szokott, tehát ehhez a változáshoz képest kell — az évek számának növekedésével — a szerelem taktusát is meg-megválasztani. Uram bátyám pl. igen jól teszi, ha szerelem dolgában, — mert azt mondják a gonosz nyelvek: »akkor leggonoszabb, mikor szürkül«, sőt vannak, kik még ama rágalmozó szavakat is merészlik hangoztatni: »a vén kecske is megnyalja a sőt«, — mondom tehát, hogy uram bátyám igen jól teszi, ha a régi jó magyar nóták formája szerint a csendes négyyolcados taktust választja szépen, csendesen, nem mondom, hogy éppen pianissimo, hanem hát legyen . . . piano, lento . . . no hát ugy andante, mert — — — ha a kopogós kétnegyedes csárdás-taktust akarja forte, crescendo, fortissimo, vagy tán éppen presto, furioso! . . . bizony mondom . . . hamar elszakad a hur!

Milyen szép az a szép hallgató magyar nóta! Kezdődik piano a rézhuron, a második sor megy ezzel parallel crescendo, azután jön a forte, s végzi a kádencia, igenis kérem, mert a zenében is éppen úgy megvan a kádencia, mint pl. a túri poéta rigmusában.

Bál van, majális van. Egy hőkeblű ifju s egy szende lelkű lányka találkoznak először az életben. A zene bájosan hangzik, ingerli a talpidegeket. A hőkeblű ifju udvarias, mívelt, gálánt; jól tudja, hogy egy ilyen ifjunak kötelessége a bálban mindenkét megtáncoltatni. Bemutatattja magát a szende lelkű lánykánál és persze a mamánál. Kezdődik az ismeretség a lassu magyar andalító hangjai mellett andante piano, majd a friss csárdás inregető hangjainál animato, a gyorsolka esipkedő ütemein scherzando, a keringő lágy ömlengéseiben melancholico, a quadrille finalejében már soave, soave mente, — vacsora alatt temérdek udvariaskodások, kínálgatások (mialatt a hőkeblű ifju csak nagyon keveset iszik, de időközönként kilopózdik a kellnerájba egy-egy pohár bátorságra valót behörpíteni), majd csendes, de

egyetértő megalkuvás, hogy a szupécárdást együtt fogják lejteni, mikor is aztán sforzando minden szó, spirituosó minden tekintet, stretta a perdülések, ad libitum a taktus, miközben egy prestissimo véghezvitt fordulás és egymás keblére omlás alkalmával lágy, de lelkesült suttogással hangzik a zseniális Gabányi kifejezése: »Angyal! imádlak!« . . . és? . . . nem tökéletes a zeneműi előadás, taktus nélkül játszottak, nem vigyáztak a karmesterre: a mamára, ki ott ül, s noha eszébe jut a nagy költő mondása: »Hullatja levelét az idő vén fája«, de azért boldogan elmereng a multak emlékére, amikor még ő is! . . . hej, istenem! de régen volt! De azért úgy szemmel kíséri őket, mint a Jóka ördögének szeme az ő nyelvét kereső jámbort, mint macska az orsót, s tapasztalja, hogy az ujone művészek egy kissé gyorsacska modulatioval szökkennek át egyik hangnemből a másikba, kissé moderato is adhatnák, hisz még nem értenek a fuga ricercata mesteri tétéleikhez, még a diszsonanciák nem oldathatnak fel helyesen, elég lesz az egyszerű fuga szigorú ellenpontozásainál maradni; tehát:

fejfájásról, meghülésről stb. panaszkodtatik, hajnalodik is már, legyen szerenesék majd délután uzsonnára, hő, örökké tartó pillantások váltatnak . . . s délután a kerti lugasban bevégeztetik a szép magyar nóta, kezdve szépen a G huron piano, a bálon történő kedves visszaemlékezésekkel; majd jön a magyar nótában elengedhetetlen parallel menet, az eperajkak elrebegik a boldogító »igen-t, és? . . . stb. stb. Minnek mondanám a crescendok és decrescendok sokszoros sorozatát? Hisz tudja azt minden jóra való ember a maga tapasztalatából, hogy ezekre következik a kádencia, az esküvő!

Van azonban a zenében egy műkifejezés, a »l'istezzo tempo«, magyarul = ugyanazon időmérték, mely a szerelemben is elengedhetetlen feltétel. Ezt másképpen nem tudom megmagyarázni, mint ha elmondom az egyszeri vőlegény esetét: Ott álltak már a pap előtt. A vén pap felteszi a szokásos kérdést: Szereted-e ezt a jobbon levő jámbor személyt? A vőlegény felel: Szeretem a nénémasszonyt.

»L'istezzo tempo«, kérem alásan, ugyanazon időmérték a szerelemben is, mint a zenében, mert különben nem pászol össze a taktus.

Mint látjuk tehát, a zene és szerelem ugyanazon motívumokon alapszik, ugyanazon szabályok szerint alakul. Van azonban egy veszedelmes állapot mindkettőben, a dissonantia; de hát ez is egészen természetes, mert hisz a nagy német költő régen megmondá: »Die Liebe geht ohne Zwanke nicht«; valamint a szerelmesek közt történő kocódásokból a legedesebb puszik szoktak teremni, ugy a zenében a dissonantiából jön elő a legandalítóbb harmonia! Még ott is, ahol az ugynevezett orgonapont nehezedik az állapotra, Ez az orgonapont az a veszedelmes körülmény, midőn valamely kitarított alaphang felett az accordoknak egész sora szövődik tova. Kezdő, titkos szerelmeseknél ugy hívják, hogy mama, házastársaknál anyós; de hát az orgonapontnál is az első és utolsó hangzat mindig tiszta kell hogy legyen, ahol is az orgonapont maga segíti elő

a hangzat tisztaságát. Szerelmeseknél úgy, mint házásoknál ez az orgonapont (mama vagy anyós) ugyanezt kívánja és elengedhetetlenül követeli, hogy az első és utolsó szó mindig az övé legyen.

Mondtam már, hogy mindkét művészetben fő a taktus vagy ütem; ehhez a nagy zenekarokban kis pálcikát, kisebbekben egyszerű hegedűvonót szoktak használni. A szerelemben itt némi eltérés látszik lenni, amennyiben némely pusztai vagy tanyai szerelmeseknél vasvella- vagy gereblye-nyelet, némely koremai szerelmeseknél furkósbót vagy rézfokost, néha székábat vagy éppen literes üveget is szoktak használni, de ez, kérem, mindegy, mert ki-ki a maga alkalmatossága szerint cselekszik, csak az ütem legyen egyenmértű s az időt egyenlő részletekre osztó. Természetesen sohasem tévesztvén szem elől itt se a crescendót, decrescendót s a finaleban a fortet, fortissimot, sőt sokszor a sensa tempot, azaz időmértéknélküliséget se.

Hallották már, ugy-e, kérem, ezt a szót: sonata? Ez, kérem, egy zeneműnek a neve, melyben a nagy Beethoven remekelt; ez, kérem, tökéletesen hasonlít a szerelmes házások életéhez.

Az első tétel benne allegro, éppen úgy, mint mikor a szerelmes vőlegény meg a szerelmes menyasszony együtt táncolnak a lakodalmukban frissen, gyorsan, szaporán.

A második tétele adagio, lento vagy andante; éppen úgy megy, mint mikor a szerelmes házások az édes mama által megtöltött spájk mellett megkezdik az életet csendesen, lassan, kellemesen; mert hiszen azt tudjuk, hogy szívesen elcsókolózik az ember délig, de akkor szereti megkérdezni: mit is főztünk, rózsám? Ezért szükséges elismernünk, hogy a mama vagy anyós nemcsak a nehéz, súlyos, szinte kiállhatatlan orgonapont, hanem a könnyű, mint a nehéz időméretekben, szerető gondoskodással adja kedves lánnya kezébe a jövő zenéjének dirigens karmesteri pálcáját, a... főzőkanalat!

Ugyan kérem, ki az a férfi, akivel ez a kedves eszköz, ez a nélkülözhetetlen fűn szerszám, egyszer vagy máskor, a legimádatandóbb és legesőkolnivalóbb kacók által vezetve, érintkezésbe ne jött volna? Midőn oda ment kotnyeleskedni a tüzhely mellé s átkarolta a kedves menyecskének darázs-karsu derekát, lett legyen az övé vagy másé, ilyenkor egy koppintás a dirigens eszközzel... ah, uraim! ez valami mányifik, szüperb, isteni!!! Én nem is képzelek férfit, akit a galamb így meg ne csipett volna, vagy ha képzelek, bizonyosan haszontalan ember.

A harmadik tétele minuett vagy scherzo, mikor az új házások az első trónörökös keresztelői vendégségét ülik vigán, tréfálkozva.

A negyedik tétele: allegro, stretta, gyors és mindinkább gyorsuló időmérték; ez az, mikor a családapa rákiált a ficzkándozó gyerekekre: Tanuljatok, akasztófák, mert mind eszmadia-inasnak adlak benneteket!

Ime, t. publikum, a végére értünk. Kiált-suk hát közakarattal: Éljen a zene, éljen a szerelem!

Husvét.

Husvét a megváltás és feltámadás magasztos, páratlanul nagyszerű ünnepe, mely talán azért is oly kellemes, mert éppen a tavasz és a zord tél választó vonalára esik. Tulalajdonképp a husvéti ünnepek képezik a határvonalat a téli hideg napok és a tavasz, a nyár napsugaras percei között. A husvéti ünnepekre szokott a bájos természet tavaszi pompájába öltözködni, és a természet örök, fenséges példáját követi az emberiség is, midőn a husvéti ünnepek közeledtével a téli ruhák mintegy varázs-ütésre tűnnek el a ládák, szekrények mélyébe és a tavaszi, nyári új ruhák pompáznak mindenfelé. A »Városliget« (nem lett volna-e jobb a régi megszokott »Papirmalom« névvel maradni?) kitakarított és zöld gyepel kerített utjain a szebbnél szebb női ruhák és kalapok tarkállanak a szivárvány minden lehetséges színében. Titokzatos ünnepe a husvét a természetnek és a kereszténységnek, mert majd előbb, majd később ünnepejük azt és így nem kis fejtörést okoz nemcsak az időjósoknak, Falbnak és követőinek, az ünnep- és kirándulás-rendezőknél hanem az egész mulatni szerető és a szabad természetet kedvelő emberiségnek. Nem kis gondot okoz a kérdés, vajjon »fehér husvét«, vagy »zöld husvétunk« lesz-e? Ünnepeztük már nem is oly rég vastag hóréteg, csikorgó hideg mellett is, midőn bundára volt szükségünk és az arcok, meg orrok és fülek nem az öntözködés folyományaképp elfogyasztott szeszes italoktól, vagy izgatottságtól voltak ám pirosak, hanem a hidegtől és fagytól. De viszont arra is emlékezünk, hogy a legkedvesebb, derült tavaszi időben ülhettük meg husvét ünnepeit és azok a bizonyos »legöregebb emberek«, kik mindenre oly jól emlékeznek, arról is mesélnek, hogy a nyíló rózsák és virágzó gyümölcsfák között töltötték már nem egyszer a husvétot. Mindenesetre elhihető, hogy »akkor« még rózsás színben látták ők az egész világot és nemcsak a gyümölcsfákat látták teljes virágdiszben, hanem a kert esalitjait, a mezők zöld szőnyegét is. Régi szép idők!

Vajjon ez évben is havazás lesz, vagy virágfakadás? Ki tudná azt megmondani? Senki a világon, még ő sem. Hogy ki az az ő? Egy különös teremtmény, mely husvétra érkezik és azután ismét eltűnik a másik husvétig. Ez még nem lenne természetellenes, mert hisz vannak vándormadarak és egy napig élő szitakötők (tiszavirág) is. De ez a különös teremtmény sem nem rovar, sem nem madár, hanem egy csodálatos állatka, mely nagy rejtély marad a természetbuvárok előtt. Egy nyulacska az, mely tojásokat rak. Halatlan, ugy-e? és mégis így van. Minden husvétkor eljön, akár a gyümölcsfák virágjának szirma és megörvendeztetli a gyermekek lelkét, ártatlan kis szívét. Mint a »Mikulás« rejtélyes megjelenése a karácsonyi ünnepek előtt nem kis fejtörést okoz a bodros kis gyermekfejecskének, éppúgy a husvét nyulacska megjelenése is kellemes meglepetést okoz és sok fontolgatásra ad okot.

Kivesznek lassanként a régi kedves husvét szokások. A kalácsszentelés, tojásosztogatás, sőt az öntözködés is.

Pár évtizeddel ezelőtt még a családfő adott jó példát és a templomban, az Ur szolgálja által megszentelt kalácsot, bárányhúst, tojást, szóval a husvét reggelit, ebédet felállva, közös ima után fogyasztotta el a

család. Lengyelországban és nálunk is főurainknál a lelkész a megterített asztalt, az asztalon levő ételeket már husvét előestéjén, vagy husvétvasárnapján szentelte meg. Ma már ritkaság, hogy »szentelt« legyen valamely család asztalán és az ájtatosság, az ima oly ritka, mint a fehér holló.

A divatosság, a nagyzás hóbortja hódít ma már a husvét szokások körében is; régebben egyszerű kút vízzel, vagy legfennebb illatos kölni vízzel locsolták meg husvét másodnapján a fiatal emberek a lányokat. Faluhelyen a paraszt lánynak jól sem esett volna, ha nem a kútnál, friss hideg vízzel locsolják meg őt a legények. Ma már különb-nél különbféle öntöző készülékek csábítják a kirakatokban a fiatal embereket és megapprehendálna a »nagyágos kisasszony« ha kölni vízzel öntöznék meg őt valaki, most már csak a legfinomabb parfume szalonképes.

Amióta a paraszt lányok is a bokorugró szoknya helyett selyemkötényesen, a kis magyar csizma helyett kivágott lakcipőben járnak, még a falusi kedélyes öntözködés is elveszítette üdeségét és a kútnál való locsolás is kiment a divatból. Ezzel egy kedves falusi idyll tűnik el a népszokások köréből. Mint mindenben, úgy ezen szokásokban is kezdünk tulságba esni. A régi szép piros tojások helyébe a cukor, csokoládé-tojás, a husvét nyulacska, a narancsok csempésztettek be; ez különben nem csoda, mert nemsokára a narancs olcsóbb lesz, mint a tojás. A kirakatokban már nem is egyszerű kis husvét tojások, hanem görögdi nye nagyságu tojások hivalkodnak és az öntözni járó inasgyerekek sem elégednek már meg piros tojással, hanem pénzt vagy bokrétát és narancsokat kívánnak.

Tagadhatatlan, hogy sok oly népies szokás van elterjedve az egész földkerekségen a keresztények között, melyek még a pogánykorból való eredetre vezethetők vissza. Ilyen talán az öntözés is.

Egy meghatározó és fenséges husvét szokás van még divatban uralkodóházunknál. A nagyestörtöki lábmosás, melyet Ő Felsége, apostoli királyunk, személyesen szokott végezni 12 elaggott szegény emberen. Mig néhai jó királynéknak élt, ő is minden évben végezte a lábmosást. Ez az egyik, talán legszébb szokás, mely az udvarnál föntartatik és jövőre is föntartatni fog.

A husvét ünnepek tulajdonképp már a husvétot megelőző vasárnapon (virágvasárnap) kezdődnek. Zöldesütörtök már nagy egyházi ünnep a katolikusoknál, mely alkalommal olajat szentelnek. A reformátusoknál nagypéntek kiváló ünnep Krisztus szenvedéseinek emlékére, a katolikusoknál pedig a passió útján az utolsó utat, a keresztre feszítést, vési emlékünke. Így fokozatosan a husvét ünnepek valódi központja husvét szombatján a feltámadás magasztos eszményében csucsosodik ki, husvét első napján pedig a hálaadó (öröm) istentisztelet által nyer méltó folytatást.

A róm. kath. egyház a feltámadást, mely a husvétnak kimagasló csucspontja, nagyszombaton este felé ünnepli, míg a keleti (görög) egyház husvét vasárnapjának reggelén (hajnalban) ünnepli. A görög egyház hívei ma is azzal köszöntik egymást a husvét ünnepek alkalmával: »Krisztus feltámadott!« A katolikus egyházban pedig »Alleluja! feltámadt Krisztus e napon« e. gyönyörű melodiájú ének jelzi az istentiszteletet és a nagy ünnep kezdetét. Boruljunk le mi is az Ur színe előtt és lelkünk mélyéből fakadó imádság után küldjük fohásunkat a mindenható színe elé:

»Alleluja, hála legyen az istennek!«

B-y.